

Internet na delovnem mestu

Zloraba marsikdaj zmanjša koristi dostopa do interneta

Sedemdeset odstotkov internetnega pornografskega prometa poteka med delovnim časom na službenem računalniku – Dve tretjini evropskih podjetij nadzira uporabo interneta

Internet je najbolj zaseden ob ponedeljkih, prvi delovni dan v tednu. Tako je ugotovila raziskava od OneStat.com. Pomedel je za medrežje več ljudi kot kateri koli drug dan, in sicer kar 15,3 odstotka svetovnega spletnega prometa. Drugi najbolj obiskan dan je torek, s 15,1 odstotka prometa. Najmanjša obiskanost je ob koncu tedna – v soboto 13,1 odstotka in v nedeljo 12,5 odstotka. Na delovnem mestu uporablja internet 50 milijonov Američanov, prvi največja raziskava eMarketerja v The Wall Street Journalu. To je 37 odstotkov njihove celotne delovne populacije. Raziskava je pokazala tudi, da je 60 odstotkov denarja, ki ga potrošniki porabijo na spletu, zapravljenega na delovnem mestu in le 36 odstotkov na domačem računalniku. Poleg tega 70 odstotkov vsega internetnega pornografskega prometa poteka med delovnim tednom, od 9. do 17. ure.

Internet je prinesel velike koristi, obenem pa tudi nove težave za delodajalce. Njegova zloraba je ameriške korporacije in stala več kot 85 milijard dolarjev v izgubi produktivnosti, kar je 35 odstotkov več kot leto prej. »Čeprav internet že dolgo hvalijo kot učinkovito orodje pri večanju produktivnosti, ta zloraba v določenih primerih zmanjša koristi dostopa do njega,« pravi David Meyer, predsednik trženja pri WebSense Inc (www.websense.com).

Najpogostejša zloraba: nakupi

Raziskava o tehnologiji in etiki na delovnem mestu je odkrila, da je zloraba najpogostejša v naslednjih primerih: nakupovanje (41 odstotkov), raziskava organizacije podatkov za zasebne namene (39 odstotkov); igranje računalniških igr (34 odstotkov); iskanje službe (17 odstotkov) in kopiranje/stemanje programskih opreme za osebne potrebe (9 odstotkov). Najhuji kršitelji so visoko izobraženi moški do 35. leta starosti, ki delajo v tradicionalni pisarni v srednje velikem podjetju. Anketirani etično ločijo dejavnosti, ki zmanjšujejo produktivnost, in tiste, ki so od destruktivne. Skoraj 90 odstotkih jih verjame, da je neetično sabotiranje sistemov, sirjenje elektronskih informacij, obiskovanje pornografskih strani in izmenjava vulgarne e-sporočila. Le polovica pa meni, da je »precej oziroma nekoliko neetično« (čeprav redno neproduktivno), če v delovnem času na medrežju iščejo

službo, igrajo računalniške igrice, deskajo, nakupujejo in za zasebne namene uporabljajo službeni e-naslov.

Nadzor uporabe interneta v podjetju

Ravno zaradi pogoste zlorabe interneta se nekateri delodajalci odločajo za nadziranje in včasih tudi omejevanje dostopa do interneta. Dve tretjini evropskih podjetij nadzira uporabo interneta, je ugotovila raziskava organizacije Datamonitor (www.datamonitor.com).

Zasvojenost s spletom

V raziskavi so ugotovili, da 40 odstotkov podjetij redno nadzira uporabo, 23 odstotkov pa občasno. A čeprav narašča število podjetij, ki nadzirajo uporabo interneta, pa na nezadovoljstvo postavljajo nobenih omejitev za njegovo uporabo na delovnem mestu. Preostalih 59 odstotkov omejuje uporabo na različne načine – več kot polovica s pomočjo programske opreme, in sicer je najpogostejša omejitev dostop do pornografskih vsebin.

Vsak četrti zaposleni Američan je zasvojen z internetom. Vendar se le

osem odstotkov delodajalcev zaveda odvisnosti od interneta na delovnem mestu. Center za odvisnost od interneta, ki ga najdemo na spletni strani www.netaddiction.com, je bil ustanovljen leta 1995 in je specializiran za zdravljenje težav povezanih z internetom. Na njihovi spletni strani najdemo članke in novice na to temo, izpolnimo pa lahko tudi test, s katerim ugotovimo, ali se tudi sami uživamo med tovrstne odvisnike.

Težave, s katerimi se srečujejo organizacije ob rasti interneta, lahko prilagodimo različnih virov. Na prvem mestu so skrbi zaradi varnosti, na drugem zaradi pasovne širine (hitrosti), na tretjem neslužbena uporaba interneta med zaposlenimi (obiskovanje strani, smenjanje neavtorizirane programske opreme ...), sledijo virusi, spam (nezadovoljno oglaševanje po e-pošti), produktivnost in zanesljivost. Tako je tudi na primer v Sloveniji že 40 odstotkov uporabnikov interneta naleto na računalniški virus, 56 odstotkov pa na nezadovoljno oglaševanje sporočila. Slovenija se po tem indikatorju uvršča neugodno na 25. mesto v Evropi. Elektronsko poslovanje prinaša podjetjem številne koristi: znižanje stroškov nakupa (od pet do deset odstotkov); zmanjšanje obsega zaoglaševanja; skrajšanje poslovnega cikla; razvijanje učinkovitosti in uspešne pomoči in povezovanja z odjemalci; znižanje stroškov prodaje in trženja ter ustvarjanje novih tržnih priložnosti ...

Internet v informacijski družbi pomeni ogromno. Zaposleni laže dobivajo informacije, ki jih potrebujejo za delo, veliko hitreje obdelujejo informacije, s katerimi se ukvarjajo, bolj učinkovito komunicirajo s strankami in v prostalin v podjetju, lahko delajo od doma ... Podjetja lahko prek interneta z minimalnimi stroški konkurirajo globalnemu trgu, bolje komunicirajo s strankami in drugimi poslovnimi skupinami, cenje okolišnje, se lahko bolje informirajo o konkurenciji, zaposlene izobražujejo

Internet je v poslovnem svetu povzročil pravo revolucijo. Poleg tega da odpira vrsto novih možnosti in priložnosti, omogoča podjetjem, da opravljajo svoje dejavnosti veliko hitreje, ceneje in bolj učinkovito kot v preteklosti oziroma brez inter-

Karlsruha Marko Kočov

Splet prinaša prednosti

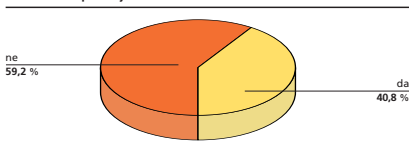
Razširjena uporaba interneta in elektronske pošte je radikalno spremenila način poslovanja v organizacijah. Tehnološki razvoj koristi delodajalcem pri doseganju njihovih ciljev in zaposlenim pri opravljanju njihovih dela. Vpliv interneta sega na skorajda vsa službena področja, obenem pa se vedno bolj širi in razpoljublja.

Uporaba interneta pri poslovanju združuje produktivnost podjetij, saj prek računalniških omrežij lahko ustvarjajo, nakupujejo, prodajo, prodajo in vzdržujejo izdelke in storitve. Elektronsko poslovanje prinaša podjetjem številne koristi: znižanje stroškov nakupa (od pet do deset odstotkov); zmanjšanje obsega zaoglaševanja; skrajšanje poslovnega cikla; razvijanje učinkovitosti in uspešne pomoči in povezovanja z odjemalci; znižanje stroškov prodaje in trženja ter ustvarjanje novih tržnih priložnosti ...

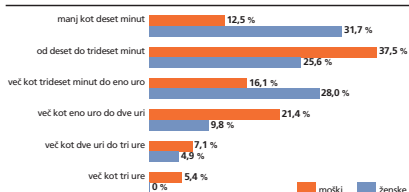
Internet v informacijski družbi pomeni ogromno. Zaposleni laže dobivajo informacije, ki jih potrebujejo za delo, veliko hitreje obdelujejo informacije, s katerimi se ukvarjajo, bolj učinkovito komunicirajo s strankami in v prostalin v podjetju, lahko delajo od doma ... Podjetja lahko prek interneta z minimalnimi stroški konkurirajo globalnemu trgu, bolje komunicirajo s strankami in drugimi poslovnimi skupinami, cenje okolišnje, se lahko bolje informirajo o konkurenciji, zaposlene izobražujejo

Internet je v poslovnem svetu povzročil pravo revolucijo. Poleg tega da odpira vrsto novih možnosti in priložnosti, omogoča podjetjem, da opravljajo svoje dejavnosti veliko hitreje, ceneje in bolj učinkovito kot v preteklosti oziroma brez inter-

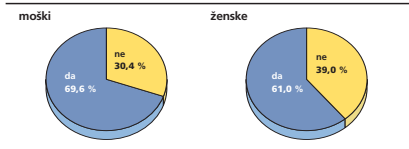
Ali v službi uporabljate internet?

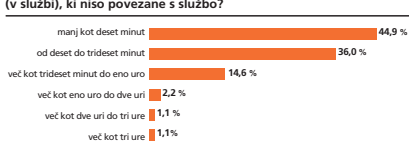
Koliko časa na dan (v službi) namenite deskanju/iskanju informacij po internetu?

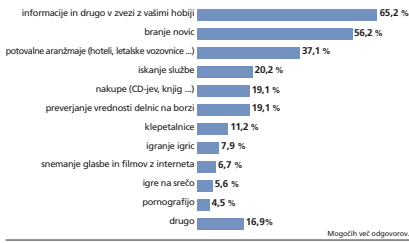
Ali na internetu iščete/berete tudi stvari, ki niso povezane s službo?

Koliko časa na dan namenite deskanju/iskanju informacij po internetu (v službi), ki niso povezane s službo?

Za katere neslužbene namene uporabljate internet v službi?

Porast uporabnikov interneta

Pod standardni definiciji raziskave RIS (metodologija RIS-ALL-M) je v Sloveniji konec leta 2002 internet uporabljalo 41 odstotkov populacije nad 15 let starosti. Po evropski definiciji Flash Eurobarometer pa je bilo v decembru 2002 v Sloveniji 45 odstotkov uporabnikov interneta, kar je obenem porast, saj je junija istega leta delež za Slovenijo znašal le 34 odstotkov. V EU je bilo junija 2002 v povprečju 51 odstotkov uporabnikov interneta, medtem ko se ocenje za konec leta 2002 gibljejo med 52 in 54 odstotka. Danska, Švedska, Norveška in Finska imajo nad 65 odstotkov spletnih uporabnikov, najslabše pa kaže v Grčiji, kjer jih je samo 18 odstotkov. Konec leta 2002 je v Sloveniji imelo dostop do interneta v povprečju 83 odstotkov oziroma 210 tisoč gospodinjstev, s čimer bi Slovenija v EU, kjer je junija 2002 imelo 41 odstotkov gospodinjstev dostop do interneta od doma. T. S.

Stikova raziskava o uporabi interneta v službi

Vsak dvajseti gleda pornografijo

Na delovnem mestu uporablja splet več žensk, moški pa dlje časa – Najpogostejše po informacije, povezane s hobiji

Veliko zaposlenih v službi uporablja internetno desko po medrežju, še več jih uporablja elektronsko pošto. Stik. Delovni oddelek za tržne raziskave, je opravil anketno med zaposlenimi, da bi ugotovil, kolikšna je dejanska uporaba interneta v službi ali ga zaposleni tudi na delovnem mestu uporabljajo v zasebne namene.

Med anketiranimi zaposlenimi je 40,8 odstotka tistih, ki v službi uporabljajo internet. Odstotek je presenetljivo največji med tistimi, ki delajo v manjših podjetjih – v velikih podjetjih z nad 300 zaposlenimi je 36 odstotkov uporabnikov interneta, v srednje velikih podjetjih jih je 42,6 odstotka in v manjših podjetjih 44,4 odstotka. Odstotek uporabnikov interneta se z izobrazbo opazno veča: med ljudmi s dokončano osnovno izobrazbo je 3,8 odstotka službenih uporabnikov interneta, s poklicno 12,3 odstotka, s srednjo 35,1, z visjo 65,7 in z visoko 79,1 odstotka.

Med anketiranimi zaposlenimi je 47,3 odstotka tistih, ki v službi uporabljajo elektronsko pošto, kar je nekoliko več kot pri interneta – odstotek narašča z manjšostjo podjetij in stopenjo izobrazbe. Tako je pri zaposlenih z visoko izobrazbo 83,0 odstotka tistih, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

Med anketiranimi je 47,3 odstotka tistih, ki v službi uporabljajo elektronsko pošto, kar je nekoliko več kot pri interneta – odstotek narašča z manjšostjo podjetij in stopenjo izobrazbe. Tako je pri zaposlenih z visoko izobrazbo 83,0 odstotka tistih, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

Čeprav je v službi na medrežju več žensk kot moških, so moški precej dlje na internetu. Tako med zaposlenimi ni nobene, ki bi bila na internetu več kot tri ure, medtem ko toliko časa med spletnimi strani preživi več kot vsak dvajseti moški. Največji delež žensk je na internetu manj kot deset minut oziroma do ene ure, največ moških pa od pol ure do dve uri. Zaposleni z visoko in visjo izobrazbo so na internetu najpogostejše po pol uri, tisti s srednjo manj kot deset minut, s poklicno pa do tri ure na dan.

Dve tretjini zaposlenih v službi uporabljajo internet tudi za stvari, ki niso povezane s službo. To se najpogostejše dogaja v srednjih in manjših podjetjih in nekoliko pogostejše pri moških kot ženskah. Skoraj polovica anketiranih je vsak dan na internetu zaradi neslužbenih zadev manj kot deset minut, dobra tretjina do pol ure, skoraj 15 odstotkov do ene ure in le 2,2 odstotka do dve uri.

Zaposleni, ki v službi uporabljajo internet iz neslužbenih razlogov, najpogostejše iščejo informacije, povezane z njihovimi hobiji (takih je kar 65,2 odstotka). Nekoliko več kot polovica brez novice na spletu, 37,1 odstotka poišče za potencialnimi aranžmaji (hoteli, letalske vozov-

Anketa med slovenskimi podjetji

Nepogrešljivi del vsakdanjka

V stirih večjih slovenskih podjetjih smo poizvedeli o uporabi interneta med zaposlenimi in dobili precej podobne odgovore, ki jih lahko opoznamo in skupnega: internet je nepogrešljiv del poslovnega vsakdanjka.

Poslovanje družbe temelji na internetu, je povedal Pavel Batista, pomočnik direktorja informatike v Petrolu. Pred približno desetimi leti so začeli v podjetju graditi sistem domaćih aplikacij na področju interneta tehnologije. Se zmerja z aplikacijami so podjetje poveževali na njem zgradjena tista celotno Petrolovo poslovanje. Vsi zaposleni imajo dostop do interneta in vsi posujejo prek njega. Aplikacije so podjetje poveževali tudi s svojimi poslovnimi partnerji. V Petrolovi sistem je mogoče vstopiti tudi skozi svetovni splet.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.

»Poslovi partnerji morajo biti sicer enakovni tehnološko usposobljeni, da lahko poslujejo.« Množe so spodbudili, da so se lotili posodabljanja poslovanja, tisti, ki jim ni mogoče slediti so od padli. Novega poslovanja so morali prirediti tudi vse zaposlene, med katerimi največkrat so bili predstavniki interneta oziroma prevodilci obisk dojenih strani (na primer pornografskih, igre na srečo in podobno). Takšno pripravljanje je nekoliko večje v večjih kot v manjših podjetjih.